Dynamic Programming

ค่ายคอมพิวเตอร์โอลิมปิก สอวน. ค่าย 2 /2566 ศูนย์โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย - มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ระหว่างวันที่ 18 มีนาคม - 3 เมษายน 2567

Pisit Makpaisit

Dynamic Programming

- เทคนิคการแก้ปัญหาด้วยการแบ่งปัญหาออกเป็นปัญหาย่อย (Subproblem)
- เก็บคำตอบที่ดีที่สุดของปัญหาย่อย เพื่อนำกลับมาใช้อีกครั้ง
- ลดเวลาจากการทำงานที่ซ้ำซ้อนลง

Fibonacci Sequence

Recurrence Relation:
$$F_n = F_{n-1} + F_{n-2}$$

$$F_0 = 0, F_1 = 1$$

Recursive Fibonacci Sequence

```
Algorithm 31 recursiveFibonacci

1: function Fib(n)

2: if n \le 1 then

3: return n

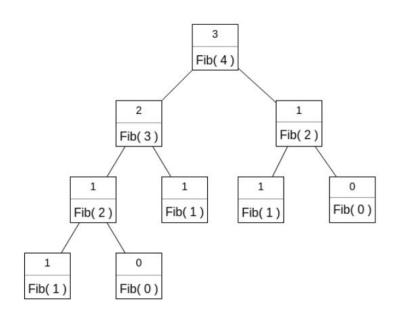
4: else

5: return Fib(n - 1) + Fib(n - 2)
```

เขียนตาม recurrence relation ได้โดยตรง ด้วย recursive function

Recursive Fibonacci Sequence

เวลาการทำงานเป็น Exponential
(แต่ละฟังก์ชันเรียกไปอีกเฉลี่ยประมาณ 2 ครั้ง)

Memoization Fibonacci Sequence

Algorithm 32 memoizationFibonacci

if F[n] = -1 then

```
1: Initial array F with -1
2: function Fib(n)
3: if n \le 1 then
4: return n
```

- 6: $F[n] \leftarrow \operatorname{Fib}(n-1) + \operatorname{Fib}(n-2)$
- 7: return F[n]

เก็บค่าที่คำนวนไว้แล้วใน memory (อาร์เรย์) จะได้ไม่ต้องคำนวณใหม่ (เวลา Θ(n)) เรียกวิธีนี้ว่า Memoization หรือ Dynamic Programming แบบ Top down

Dynamic Programming Fibonacci

Algorithm 33 bottomUpDpFibonacci

```
1: function Fib(n)
```

- 2: Initial array F of size n+1
- 3: F[0] = 0, F[1] = 1
- 4: for i = 2 to n + 1 do
- 5: $F[i] \leftarrow F[i-1] + F[i-2]$
- 6: return F[n]

Bottom up dynamic programming ใช้การเติมตารางเพื่อหาคำตอบ (เวลา Θ(n))

n:	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
F:	0	1	1	2	3	5	8	13	21	34	55	

Assignment 0

เขียนโปรแกรมหาค่า Fibonacci ลำดับที่ n ด้วยเทคนิค Memoization และ Dynamic programming แบบ Bottom up

Binomial Coefficient

- จำนวนวิธีในการเลือกของ k ชิ้นจากของ n ชิ้น
- ค่าสัมประสิทธิ์ของแต่ละพจน์ในการกระจาย (x + y)ⁿ

$$\binom{n}{k} = \frac{n!}{k!(n-k)!}$$

Recurrence Relation:
$$\binom{n}{k} = \begin{cases} \binom{n-1}{k-1} + \binom{n-1}{k} & \text{if } n, k > 0 \\ 1 & \text{if } k = 0 \text{ or } n = k \end{cases}$$

Binomial Coefficient

Algorithm 34 recursiveBinomialCoefficient

```
1: function C(n, k)
```

- 2: if k = 0 or k = n then
- 3: return 1
- 4: if k < 0 or k > n then
- 5: return 0
- 6: **return** C(n-1, k-1) + C(n-1, k)

คำตอบย่อยที่เป็นไปได้มีค่าได้ตั้งแต่ 0 - n และ 0 - k ซึ่งเป็นข้อมูลใน 2 มิติ ดังนั้นอาร์เรย์ที่ ใช้สำหรับเก็บคำตอบย่อยจะต้องมีขนาด (n + 1) x (k + 1)

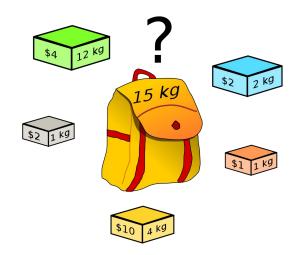
Assignment 1

เขียนโปรแกรมสำหรับหาค่า Binomial Coefficient (รับค่า n, k เข้ามาในโปรแกรม และ แสดงค่า C(n,k) ออกมาทางหน้าจอ) โดยใช้การเขียนแบบ <u>Top down</u> dynamic programming

Assignment 2

เขียนโปรแกรมสำหรับหาค่า Binomial Coefficient (รับค่า n, k เข้ามาในโปรแกรม และ แสดงค่า C(n,k) ออกมาทางหน้าจอ) โดยใช้การเขียนแบบ <u>Bottom up</u> dynamic programming

มีของ n ชิ้น ชิ้นที่ i มีน้ำหนัก w_i และมีมูลค่า v_i มีเป้อยู่หนึ่งใบที่สามารถรับน้ำหนักได้ W ให้หามูลค่ารวมของสิ่งของสูงสุดที่สามารถใส่ลงในเป้ได้ โดยที่นำหนักไม่เกินน้ำหนักที่เป้จะ รับได้

สมมติให้ **OPT(i,j)** แทน มูลค่ารวมของสิ่งของทั้งหมดในเป้ เมื่อพิจารณาสิ่งของตั้งแต่ชิ้นที่ 1 ถึงชิ้นที่ i และน้ำหนักที่รับได้ของเป้เป็น j

- OPT(4, 30) = มูลค่ารวมสูงสุด ถ้าคิดแค่ของชิ้นที่ 1-4 และกระเป๋ารับน้ำหนักได้ 30
- OPT(1, 22) = มูลค่ารวมสูงสุด ถ้าคิดแค่ของชิ้นที่ 1 และกระเป๋ารับน้ำหนักได้ 22
- OPT(8, 0) = มูลค่ารวมสูงสุด ถ้าคิดแค่ของชิ้นที่ 1-8 และกระเป๋ารับน้ำหนักได้ 0

คำตอบของปัญหาคือการหา OPT(n, W)
(ปัญหานี้มีของทั้งหมด n ชิ้น และเปรับน้ำหนักได้ไม่เกิน W)

Base case

กรณีที่ W = 0 หรือเปรับน้ำหนักไม่ได้เลย มูลค่ารวมจะเป็น 0

$$OPT(i,0) = 0$$

ของทั้งหมดมี 0 ชิ้นมูลค่ารวมก็จะต้องได้ 0 เช่นกัน เพราะไม่มีสิ่งของให้ใส่

$$OPT(0,j) = 0$$

General Case

สมมติว่ามีของทั้งสิ้น i ชิ้น และเราสนใจเพียงแค่ว่าจะเอาชิ้นที่ i นี้ใส่ลงในเป้หรือไม่ เราไม่ สามารถรู้คำตอบได้ทันทีว่าควรที่จะนำใส่เข้าไปในเป้หรือไม่ แต่เราสามารถดูจากคำตอบของ ปัญหาย่อยได้ว่าใส่หรือไม่ใส่จะได้มูลค่ามากกว่ากัน

เอาชิ้นที่ i ใส่เป้ จะได้มูลค่าที่ดีที่สุดคือ v_i + OPT(i-1,j-w_i)

มูลค่าที่ดีที่สุด ได้จาก มูลค่าของของชิ้นที่ i บวกด้วยมูลค่ารวมของสิ่งของทั้งหมดในเป้ เมื่อพิจารณาสิ่งของตั้งแต่ชิ้นที่ 1 ถึงชิ้นที่ i-1 และน้ำหนักที่รับได้ของเป้เป็น j-w_, ที่ต้องเป็น i-1 เพราะเราเลือกของชิ้นที่ i มาแล้วทำให้ไม่ต้องสนใจอีก ส่วนน้ำหนักของเป้ที่ รับได้ก็จะต้องลดลงไปเท่ากับน้ำของของชิ้นที่ i (w,)

ไม่เอาของชิ้นที่ i ใส่เป้ มูลค่าที่ดีที่สุดก็ให้พิจารณาจากมูลค่าที่ดีที่สุดเมื่อพิจารณาของตั้งแต่ ชิ้นที่ 1 จนถึงชิ้นที่ i-1 หรือก็คือ

OPT(i-1,j)

ดังนั้นรูปทั่วไปก็คือการหาว่ามูลค่าระหว่างการเลือกหรือไม่เลือกของชิ้นที่ i แบบไหนจะดีกว่า จึงได้ว่า

 $OPT(i,j) = max(OPT(i-1,j), v_i + OPT(i-1,j-w_i))$ if i > 0 and $j \ge w_i$

Recurrence relation

$$OPT(i,j) = \begin{cases} max(OPT(i-1,j), v_i + OPT(i-1,j-w_i)) & \text{if } i > 0 \text{ and } j \geq w_i \\ \\ OPT(i-1,j) & \text{if } j < w_i \\ \\ 0 & \text{if } i = 0 \text{ or } j = 0 \end{cases}$$

Algorithm 35 discreteKnapsack

```
1: function Knapsack(v, w, W)
          for i = 0 to n + 1 do T[i][0] \leftarrow 0
 2:
         for j = 0 to W + 1 do T[0][j] \leftarrow 0
 3:
         for i = 1 to n + 1 do
 4:
               for j = 1 to W + 1 do
 5:
                     if j < w_i then
 6:
                          T[i][j] \leftarrow T[i-1][j]
 7:
                     else
 8:
                           T[i][j] \leftarrow \text{Max}(T[i-1][j], v_i + T[i-1][j-w_i])
 9:
          return T[n][W]
10:
```

- โปรแกรมจะทำการไล่เติมคำตอบในแถวที่ 0 และหลักที่ 0 ก่อน
- จากนั้นก็เติมคำตอบในแถวที่ 1, 2, 3, ..., n
- คำตอบจะอยู่ช่อง T[n][W] ซึ่งแทนค่าของ OPT(n, W)
- เวลาการทำงานของโปรแกรมคือการเติมตารางขนาด (n + 1) x (W + 1) นั่นคือใช้เวลา เท่ากับ Θ(nW)

$$W = 7$$
, $v = [1, 4, 5, 7]$, $w = [1, 3, 4, 5]$

	0	1	2	3	4	5	6	7(W)
0								
1								
2								
3								
4(n)								

```
\begin{aligned} &\text{for } i=0 \text{ to } n+1 \text{ do } T[i][0] \leftarrow 0 \\ &\text{for } j=0 \text{ to } W+1 \text{ do } T[0][j] \leftarrow 0 \\ &\text{for } i=1 \text{ to } n+1 \text{ do} \\ &\text{for } j=1 \text{ to } W+1 \text{ do} \\ &\text{ if } j < w_i \text{ then} \\ & T[i][j] \leftarrow T[i-1][j] \\ &\text{ else} \\ & T[i][j] \leftarrow \text{Max}(T[i-1][j], v_i + T[i-1][j-w_i]) \end{aligned}
```

$$W = 7$$
, $v = [1, 4, 5, 7]$, $w = [1, 3, 4, 5]$

	0	1	2	3	4	5	6	7(W)
0	0							
1	0							
2	0							
3	0							
4(n)	0							

```
\begin{aligned} &\text{for } i=0 \text{ to } n+1 \text{ do } T[i][0] \leftarrow 0 \\ &\text{for } j=0 \text{ to } W+1 \text{ do } T[0][j] \leftarrow 0 \\ &\text{for } i=1 \text{ to } n+1 \text{ do} \\ &\text{for } j=1 \text{ to } W+1 \text{ do} \\ &\text{ if } j < w_i \text{ then} \\ &\quad T[i][j] \leftarrow T[i-1][j] \\ &\text{ else} \\ &\quad T[i][j] \leftarrow \text{Max}(T[i-1][j], v_i + T[i-1][j-w_i]) \end{aligned}
```

$$W = 7$$
, $v = [1, 4, 5, 7]$, $w = [1, 3, 4, 5]$

	0	1	2	3	4	5	6	7(W)
0	0	0	0	0	0	0	0	0
1	0							
2	0							
3	0							
4(n)	0							

```
\begin{aligned} &\text{for } i=0 \text{ to } n+1 \text{ do } T[i][0] \leftarrow 0 \\ &\text{for } j=0 \text{ to } W+1 \text{ do } T[0][j] \leftarrow 0 \\ &\text{for } i=1 \text{ to } n+1 \text{ do} \\ &\text{for } j=1 \text{ to } W+1 \text{ do} \\ &\text{ if } j < w_i \text{ then} \\ &\quad T[i][j] \leftarrow T[i-1][j] \\ &\text{ else} \\ &\quad T[i][j] \leftarrow \text{Max}(T[i-1][j], v_i + T[i-1][j-w_i]) \end{aligned}
```

$$W = 7$$
, $v = [1, 4, 5, 7]$, $w = [1, 3, 4, 5]$

	0	1	2	3	4	5	6	7(W)
0	0	0	0	0	0	0	0	0
1	0	1						
2	0							
3	0							
4(n)	0							

$$\begin{aligned} &\text{for } i=0 \text{ to } n+1 \text{ do } T[i][0] \leftarrow 0 \\ &\text{for } j=0 \text{ to } W+1 \text{ do } T[0][j] \leftarrow 0 \\ &\text{for } i=1 \text{ to } n+1 \text{ do} \\ &\text{for } j=1 \text{ to } W+1 \text{ do} \\ &\text{ if } j < w_i \text{ then} \\ &\quad T[i][j] \leftarrow T[i-1][j] \\ &\text{ else} \\ &\quad T[i][j] \leftarrow \text{Max} (T[i-1][j], v_i + T[i-1][j-w_i]) \end{aligned}$$

$$W = 7$$
, $v = [1, 4, 5, 7]$, $w = [1, 3, 4, 5]$

	0	1	2	3	4	5	6	7(W)
0	0	0	0	0	0	0	0	0
1	0	1	1					
2	0							
3	0							
4(n)	0							

$$\begin{aligned} &\text{for } i=0 \text{ to } n+1 \text{ do } T[i][0] \leftarrow 0 \\ &\text{for } j=0 \text{ to } W+1 \text{ do } T[0][j] \leftarrow 0 \\ &\text{for } i=1 \text{ to } n+1 \text{ do} \\ &\text{for } j=1 \text{ to } W+1 \text{ do} \\ &\text{ if } j < w_i \text{ then} \\ &\quad T[i][j] \leftarrow T[i-1][j] \\ &\text{ else} \\ &\quad T[i][j] \leftarrow \text{Max} (T[i-1][j], v_i + T[i-1][j-w_i]) \end{aligned}$$

$$W = 7$$
, $v = [1, 4, 5, 7]$, $w = [1, 3, 4, 5]$

	0	1	2	3	4	5	6	7(W)
0	0	0	0	0	0	0	0	0
1	0	1	1	1	1	1	1	1
2	0							
3	0							
4(n)	0							

$$\begin{aligned} &\text{for } i=0 \text{ to } n+1 \text{ do } T[i][0] \leftarrow 0 \\ &\text{for } j=0 \text{ to } W+1 \text{ do } T[0][j] \leftarrow 0 \\ &\text{for } i=1 \text{ to } n+1 \text{ do} \\ &\text{for } j=1 \text{ to } W+1 \text{ do} \\ &\text{ if } j < w_i \text{ then} \\ &\quad T[i][j] \leftarrow T[i-1][j] \\ &\text{ else} \\ &\quad T[i][j] \leftarrow \text{Max}(T[i-1][j], v_i + T[i-1][j-w_i]) \end{aligned}$$

$$W = 7$$
, $v = [1, 4, 5, 7]$, $w = [1, 3, 4, 5]$

	0	1	2	3	4	5	6	7(W)
0	0	0	0	0	0	0	0	0
1	0	1	1	1	1	1	1	1
2	0	1						
3	0							
4(n)	0							

$$\begin{split} &\text{for } i=0 \text{ to } n+1 \text{ do } T[i][0] \leftarrow 0 \\ &\text{for } j=0 \text{ to } W+1 \text{ do } T[0][j] \leftarrow 0 \\ &\text{for } i=1 \text{ to } n+1 \text{ do} \\ &\text{for } j=1 \text{ to } W+1 \text{ do} \\ &\text{ if } j < w_i \text{ then} \\ & \boxed{T[i][j]} \leftarrow \boxed{T[i-1][j]} \\ &\text{ else} \\ & T[i][j] \leftarrow \text{Max}(T[i-1][j], v_i + T[i-1][j-w_i]) \end{split}$$

$$W = 7$$
, $v = [1, 4, 5, 7]$, $w = [1, 3, 4, 5]$

	0	1	2	3	4	5	6	7(W)
0	0	0	0	0	0	0	0	0
1	0	1	1	1	1	1	1	1
2	0	1	1	4				
3	0							
4(n)	0							

$$\begin{aligned} &\text{for } i=0 \text{ to } n+1 \text{ do } T[i][0] \leftarrow 0 \\ &\text{for } j=0 \text{ to } W+1 \text{ do } T[0][j] \leftarrow 0 \\ &\text{for } i=1 \text{ to } n+1 \text{ do} \\ &\text{for } j=1 \text{ to } W+1 \text{ do} \\ &\text{ if } j < w_i \text{ then} \\ & T[i][j] \leftarrow T[i-1][j] \\ &\text{ else} \\ & T[i][j] \leftarrow \text{Max}(T[i-1][j], v_i + T[i-1][j-w_i]) \end{aligned}$$

$$W = 7$$
, $V = [1, 4, 5, 7]$, $W = [1, 3, 4, 5]$

	0	1	2	3	4	5	6	7(W)
0	0	0	0	0	0	0	0	0
1	0	1	1	1	1	1	1	1
2	0	1	1	4	5	5	5	5
3	0	1	1	4	5	6	6	9
1(n)	0	1	1	4	5	7	8	9

คำตอบ

เขียน Pseudo-code ของ DP Knapsack problem ถ้าเขียนแบบ Memoization

$$W = 7$$
, $V = [1, 4, 5, 7]$, $W = [1, 3, 4, 5]$

จำลองการทำงานและเติมคำตอบลงในตารางของ Pseudo-code นี้

Dynamic Programming

- DP แบบ bottom-up จะต้องระวังเรื่องการเติมตารางให้ดี จะต้องตรวจสอบการขึ้นต่อ กันของข้อมูลให้ดีก่อนว่าจะต้องเติมช่องไหนก่อน เพราะหากเติมผิดลำดับคำตอบที่ได้ก็ จะไม่ถูกต้อง
- ตรงข้ามกับการเขียนแบบ top-down ที่เราไม่ต้องกังวลเรื่องลำดับ

Dynamic Programming

ขั้นตอนในการแก้ปัญหาด้วย Dynamic programming

1	ทำความเข้าใจปัญหา จุด ประสงค์ของปัญหา และ แทนด้วยสัญลักษณ์	ยากในขั้นตอนการของแปลงปัญหาเป็นสัญลักษณ์
2	เขียน recurrence relation	base case ที่จะหยุดการคำนวณต่อและส่วนของ general case ที่อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาและปัญหาย่อย ปัญหาย่อยแต่ละปัญหาสามารถรวมคำตอบกันได้อย่างไร
3	เขียนโปรแกรมตาม recurrence relation	Top down หรือ Bottom up

Assignment 3

เขียนโปรแกรมแก้ปัญหา Knapsack problem แบบ top down และ bottom up โปรแกรมสามารถกรอกข้อมูลของน้ำหนักสูงสุดที่รับได้ W รวมทั้งน้ำหนักและมูลค่าของของ แต่ละชิ้น

(ส่งเป็น 2 โปรแกรม)

Coin Changing Problem (Minimum Number of Coins)

ปัญหาการทอนเหรียญ

มีเหรียญทั้งหมด n ชนิด เหรียญชนิดที่ i มีมูลค่า v_i ต้องการทอนเหรียญเป็นจำนวนเงิน C โดยใช้เหรียญให้น้อยที่สุด จะต้องใช้กี่เหรียญในการทอน

https://moneyhub.in.th/article/%E0%B9%80%E0%B8%AB%E0%B8%A3%E0%B8%B5%E0%B8%A2%E0%B8%8D%E0%B8%9A%E0%B8%B2%E0%B8%B7-%E0%B8%81%E0%B9%87%E0%B8%87%E0%B8%87%E0%B8%B4%E0%B8%99-%E0%B8%97%E0%B8%B3%E0%B9%84%E0%B88%B4%E0%B8%9A%E0%B8%B3%E0%B8%B3%E0%B9%84%E0%B88%B3%E0%B8%B0%B8%B0%E0%B8%B0%B8%B0%B8%B0%E0%B8%B0%E0%B8%B0%E0%B8%B0%E0%B8%B0%E0%B8%B0%E0%B8%B0%E0%

Coin Changing Problem

M(i, j) แทนจำนวนเหรียญที่น้อยที่สุดในการทอนเงิน j โดยใช้เหรียญแบบที่ 1 - i ดังนั้นคำ ตอบของปัญหานี้คือการหาค่าของM(n, C)

Coin Changing Problem

Base Case

เนื่องจากเราทราบว่าในการทอนเงิน 0 บาทจะใช้ 0 เหรียญจะได้ว่า

$$M(i,0) = 0$$

ถ้าไม่มีเหรียญเลยก็จะทอนไม่ได้ (ให้เป็นค่า infinity)

$$M(0,j) = \infty$$

Coin Changing Problem

General Case

ในรูปทั่วไปเราจะต้องคำนึงถึงความสัมพันธ์ของปัญหาและปัญหาย่อย จำนวนเหรียญที่น้อย ที่สุดในการทอนเมื่อพิจารณา i เหรียญมีความสัมพันธ์อย่างไรกับ i-1 เหรียญ ซึ่งปัญหานี้จะ ใกล้เคียงกับปัญหา Knapsack คือให้เราพิจารณาว่าจะใช้เหรียญที่ i ในการทอนหรือไม่

ถ้าใช้แสดงว่าจำนวนเหรียญที่น้อยที่สุดในการทอนจะเป็น

$$M(i,j) = 1 + M(i,j-v_i)$$

ถ้าไม่ใช้

$$M(i,j) = M(i-1,j)$$

Coin Changing Problem

ซึ่งเราจะต้องหาค่าที่น้อยกว่าระหว่างสองค่านี้ (เพราะเราต้องการค่าน้อยสุดที่เป็นไปได้ของจำนวนเหรียญที่ จะทอน) และเราจะต้องคิดถึงกรณีที่เหรียญที่ i มีมูลค่าสูงกว่าเงินที่ต้องการทอน j ซึ่งในกรณีนี้ค่าที่ได้จะมา จาก M(i-1,j) เท่านั้น

Recurrence relation ที่ได้จึงเป็น

$$M(i,j) = egin{cases} min(M(i-1,j), 1+M(i,j-v_i)) & ext{if } i>0 ext{ and } j\geq v_i \ M(i-1,j) & ext{if } j< v_i \ 0 & ext{if } j=0 \ \infty & ext{if } i=0 \end{cases}$$

เขียนโปรแกรมแก้ปัญหาการทอนเหรียญด้วยวิธี Dynamic programming โดยรับจำนวน เงินที่ต้องทอน และมูลค่าของเหรียญต่างๆ ที่มี

Dynamic Programming

Dynamic programming ลดเวลาการทำงานด้วยการเก็บคำตอบที่จะต้องคำนวณซ้ำเอาไว้ แต่ไม่ใช่ทุกปัญหาที่สามารถใช้เทคนิคนี้เพื่อเพิ่มความเร็วได้

ปัญหาที่จะใช้ DP ได้ จะต้องมีคุณสมบัติ 2 อย่าง

- 1. คำตอบที่ดีที่สุดของปัญหาจะต้องสามารถหาได้จากคำตอบที่ดีที่สุดของปัญหาย่อย (*Optimal substructure*)
  - a. เช่น ในตัวอย่างของ Fibonacci และ Binomial coefficient ปัญหาขนาด n และ n, k สามารถหาคำตอบได้จากปัญหาขนาด n-1 และ n 1, k 1
- 2. ปัญหาย่อยที่เกิดขึ้นจะต้องมีการคำนวณซ้ำ (*Overlapping subproblems*)

subsequence ส่วนหนึ่งของสตริงที่เรียงลำดับกันแต่ไม่ต้องต่อเนื่องกัน เช่น PSEUDO มี subsequence หลายคำ เช่น PSUO, SUD, PED, UO, E, SEDO เป็นต้น

common subsequence คือ subsequence ของ 2 สตริง ที่เหมือนกัน เช่น กำหนดให้มี คำว่า ANALYSIS และ ALGORITHMS จะพบว่า subsequence ของทั้งสองคำที่เหมือนกัน เช่น AL, ALI, ALS, IS, ALIS เป็นต้น

longest common subsequence หมายถึง common subsequence ที่ยาวที่สุด ของ ทั้ง 2 สตริง เช่นจากตัวอย่างที่แล้ว LCS คือ ALIS

Longest common subsequence

กำหนดให้สตริง X = $(x_1, x_2, x_3, ..., x_n)$ และ Y = $(y_1, y_2, y_3, ..., y_m)$ จงหาความยาวของ common subsequence ของ X และ Y ที่ยาวที่สุด

- วิธี brute force คือการหา subsequence ทั้งหมดของ X และ Y และนำมาเปรียบเทียบ กันว่ามีคู่ใดที่เหมือนกันและยาวที่สุด
- เปรียบเทียบได้กับการหาสับเซต ซึ่งมีความเป็นได้ทั้งหมด 2ⁿ และ 2^m สำหรับ X และ Y ซึ่งจะใช้ไม่ได้ในทางปฏิบัติเมื่อสตริงทั้งสองมีความยาวมาก

ให้ LCS(i,j) เป็น longest common subsequence ของสตริง X ความยาว i และสตริง Y ความยาว j

คำตอบที่ต้องการคือการหา LCS(n,m)

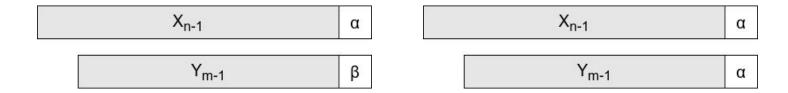
Base Case

กรณีที่ X หรือ Y ตัวใดตัวหนึ่งมีความยาว 0 จะทำให้ LCS ของทั้งคู่จะกลายเป็น 0 นั่นคือ

$$LCS(i,j) = 0$$
 if $i = 0$ or $j = 0$

General Case

กรณีทั่วไปของความสัมพันธ์จะแบ่งออกเป็น 2 กรณี คือ กรณีที่ตัวสุดท้ายของทั้งคู่เท่ากัน และกรณีที่ตัวสุดท้ายของทั้งคู่ไม่เท่ากัน

ถ้าหากตัวสุดท้ายเท่ากัน longest common subsequence ก็จะมีค่าอย่างน้อย 1 แน่นอน จากตัวอักษรที่เหมือนกัน ส่วนที่เหลือก็ให้ LCS ไปหาต่อในขนาดของสตริงที่เล็กลง นั่นคือ

LCS(i,j) = 1 + LCS(i-1,j-1) if
$$x_i = y_i$$

ส่วนกรณีที่ตัวสุดท้ายไม่เท่ากันนั้นจะต้องนำ 2 แบบมาเทียบกันว่าแบบไหนให้ค่าดีกว่ากัน ระหว่างการตัดตัวสุดท้ายของ X ออกหรือการตัดตัวสุดท้ายของ Y ออก แล้วนำมาเปรียบเทียบ กัน นั่นคือ

LCS(i,j) = max(LCS(i-1,j),LCS(i,j-1)) if
$$x_i \neq y_j$$

```
Algorithm 36 longestCommonSubsequence
  1: function LCS(X[1..n], Y[1..m])
           for i = 0 to n + 1 do T[i][0] \leftarrow 0
  2:
           for j = 0 to m + 1 do T[0][j] \leftarrow 0
  3:
           for i = 1 to n + 1 do
                for j = 1 to m + 1 do
  5:
                     if X_i = Y_i then
  6:
                           T[i][j] \leftarrow 1 + T[i-1][j-1]
                      else
  8:
                           T[i][j] \leftarrow \mathsf{Max}(T[i-1][j], T[i][j-1])
           return T[n][m]
 10:
```

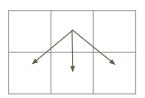
สตริง X และ Y จะเริ่มตัวแรกที่ตำแหน่ง 1 ซึ่งต่างจากสตริงในภาษา C/C++ ดังนั้นเมื่อนำไปเขียนโปรแกรมจริง จะต้อง ระวังเรื่องตำแหน่งของตัวอักษรให้ถูกต้อง เวลาการทำงานจะเป็น Θ(nm) หรือเท่ากับการเติมตาราง T ทั้งหมดนั่นเอง

เขียนโปรแกรมที่รับสตริงทั้งหมด 2 สตริง และแสดงค่าของ Longest Common Subsequence ของทั้งสองตัว

เขียน recurrence relation ของปัญหาต่อไปนี้ พร้อมทั้งวิเคราะห์ความซับซ้อนของเวลาใน การทำงาน

- 1. Friends Pairing มีกลุ่มเพื่อน n คน สามารถแบ่งเป็นกลุ่มละ 1 หรือ 2 คนได้ทั้งหมดกี่ แบบ เช่น n = 3 สามารถแบ่งเป็น A/B/C, AB/C, AC/B, A/BC ทั้งหมด 4 แบบ
- 2. Subset Sum ตอบแค่ True/False ว่ามี subset ที่มีผลรวมเท่ากับ k หรือไม่

เกม Puzzle หนึ่งต้องเริ่มเดินจากแถวบนสุด (ช่องใดก็ได้) และลงมายังแถวล่างสุด (ช่องได้ ก็ได้) โดยที่ผลรวมของค่าแต่ละช่องที่เดิมผ่านมากที่สุด เขียนโปรแกรมสำหรับหาผลรวมที่มา กที่สุด เงื่อนไขการเดินคือสามารถเดินลงไปยังช่องด้านล่างตามรูปเท่านั้น

34	21	22	34
45	70	43	65
25	62	15	26
15	19	32	24
30	60	50	80

กำหนดให้เมทริกซ์ A ขนาด n x m และเมทริกซ์ B ขนาด m x p

ให้ C เป็นผลคูณของเมทริกซ์ A และ B (C = A x B)

การคูณเมทริกซ์ขนาด n x m และ m x p จะเกิดการคูณสเกลาร์ทั้งหมด n x m x p และได้ ผลลัพท์เป็นเมทริกซ์ขนาด n x p

$$\left[egin{array}{ccc} 4 imes 2 & ext{matrix} \ a_{11} & a_{12} \ \cdot & \cdot & \cdot \ a_{31} & a_{32} \ \cdot & \cdot & \end{array}
ight] \left[egin{array}{ccc} 2 imes 3 & ext{matrix} \ \cdot & b_{12} & b_{13} \ \cdot & b_{22} & b_{23} \end{array}
ight] = \left[egin{array}{ccc} 4 imes 3 & ext{matrix} \ \cdot & c_{12} & c_{13} \ \cdot & \cdot & \cdot \ \cdot & c_{32} & c_{33} \ \cdot & \cdot & \cdot \end{array}
ight]$$

หากต้องการคูณเมทริกซ์ $A_1A_2A_3...A_n$ ที่มีขนาดเท่ากับ $p_0 \times p_1$, $p_1 \times p_2$, $p_2 \times p_3$, ..., $p_{n-1} \times p_1$ จะเกิดการคูณสเกลาร์กี่ครั้ง ?

เนื่องจากการคูณเมทริกซ์มีคุณสมบัติการเปลี่ยนหมู่ (Associative Property) ซึ่งหมายถึงว่า ไม่ว่าจะคูณคู่ใดก่อนก็จะให้คำตอบที่เท่ากัน ดังนั้นเราจะได้ว่า

$$(A(BC)) = ((AB)C)$$

จำนวนการคูณสเกลาร์ที่เกิดขึ้นของทั้งสองแบบเท่ากันหรือไม่ ?

สมมติเมทริกซ์

A ขนาด 5 x 100

B ขนาด 100 x 10

C ขนาด 10 x 50

(A(BC))

B x C $100 \times 10 \times 50 = 50,000 => 100 \times 50$ **A** x (**BC**) $5 \times 100 \times 50 = 25,000$

50,000 + 25,000 = 75,000

((AB)C)

A x B $5 \times 100 \times 10 = 5,000 => 5 \times 10$

(AB) x C $5 \times 10 \times 50 = 2,500$

5,000 + 2,500 = 7,500

ปัญหา Matrix Chain Multiplication

หากต้องการคูณเมทริกซ์ $A_1A_2A_3...A_n$ ที่มีขนาดเท่ากับ $p_0 \times p_1$, $p_1 \times p_2$, $p_2 \times p_3$, ..., $p_{n-1} \times p_n$ จะเกิดการคูณสเกลาร์น้อยที่สุดกี่ครั้ง ถ้าทำการจัดกลุ่มการคูณอย่างถูกต้อง

ให้ M(i,j) เป็นจำนวนการคูณสเกลาร์ที่น้อยที่สุดของการคูณเมทริกซ์ A_i จนถึง A_j คำตอบที่ต้องการคือ M(1,n)

Base case

มีเมทริกซ์เพียงตัวเดียว จะไม่เกิดการคูณใดๆ

$$M(i,j) = 0$$
 if $i = j$

General case

หาจำนวนการคูณที่น้อยที่สุดของการคูณเมทริกซ์ตัวที่ i ถึง j ด้วยการลองทดสอบแบ่งครึ่ง การคูณทุกแบบและดูว่าวิธีการแบ่งแบบไหนที่ทำให้เกิดการคูณน้อยที่สุด

$$M(i,j) = \min_{i \le k \le j} M(i,k) + M(k+1,j) + (p_{i-1} \times p_k \times p_j),$$
 if $i < j$

```
Algorithm 38 MatrixChainMultiplication
   1: function MCM(p[0..n])
            for i = 1 to n do M[i][i] \leftarrow 0
   2:
            for L=2 to n do
                                                                                              ⊳ L แทนความยาวของ chain
   3:
                 for i = 1 to n - L + 1 do
   4:
                       j \leftarrow i + L - 1
   5:
                       M[i][j] \leftarrow \infty
   6:
                       for k \leftarrow i to j - 1 do
   7:
                             q \leftarrow M[i][k] + M[k+1][j] + (p[i-1] \times p[k] \times p[j])
   8:
                             if q < M[i][j] then
   9:
                                   M[i][j] \leftarrow q
  10:
            return M[1][n]
 11:
```

A_1	ขนาด 2 x 4
A_2	ขนาด 4 x 2
A_3	ขนาด 2 x 1
A_4	ขนาด 1 x 5
A_5	ขนาด 5 x 2

	j = 1	j = 2	j = 3	j = 4	j = 5
i = 1	•	4	4		
i = 2				↓	
i = 3				•	
i = 4				+	
i = 5					

M(1,4) จะต้องใช้ข้อมูลจาก M(1,1), M(2,4), M(1,2), M(3,4), M(1,3), M(4,4)

$$M(i,j) = \min_{i \le k \le j} M(i,k) + M(k+1,j) + (p_{i-1} \times p_k \times p_j), \quad \text{if } i < j$$

A1ขนาด 2 x 4A2ขนาด 4 x 2A3ขนาด 2 x 1A4ขนาด 1 x 5A5ขนาด 5 x 2

	j = 1	j = 2	j = 3	j = 4	j = 5
i = 1					†
i = 2					
i = 3					
i = 4					
i = 5					

หาคำตอบเป็นแนวทแยงจากด้านล่างก่อน เพื่อให้สามารถหาคำตอบในชั้นบนถัดไปได้

 A₁
 ขนาด 2 x 4

 A₂
 ขนาด 4 x 2

 A₃
 ขนาด 2 x 1

 A₄
 ขนาด 1 x 5

 A₅
 ขนาด 5 x 2

	j = 1	j = 2	j = 3	j = 4	j = 5
i = 1			*		<u>†</u>
i = 2					
i = 3					
i = 4					
i = 5					

มีลำดับแบบอื่นในการคำนวณเพื่อให้ได้คำตอบหรือไม่?

increasing subsequence คือ subsequence ที่ยาวที่สุดที่มีค่ามากขึ้นเรื่อยๆ สำหรับอาร์เรย์ A ความยาว n

2 12 8	0 23	31 51	59 80	22
0 23			31 51	31 51 59 80

ให้ L(i) เป็นความยาวของ LIS ที่มี <u>i เป็นตัวสุดท้าย</u>ใน subsequence

LIS ของอาร์เรย์ความยาว n หาได้จาก

$$\max_{1 \le i \le n} L(i)$$

Base case

กรณีที่มีตัวเดียว (ตัวแรกเริ่มนับที่ 1)

$$L(1) = 1$$

General case

ไปดูว่า L(k) เมื่อ k < i มีตัวไหนที่มีค่ามากที่สุด ภายใต้เงื่อนไขว่า A[k] < A[i]

L(i) = 1 + max(L(k)) where $1 \le k < i$ and A[k] < A[i];

L(i) = 1, if no such k exists.

เติมตาราง n ช่อง

แต่ละช่องใช้เวลา ~n

Time complexity : $\Theta(n^2)$

Space complexity : $\Theta(n)$

ทำให้เร็วกว่านี้ได้หรือไม่?

```
กำหนดอาร์เรย์ [2, 5, 4, 8, 1, 9, 3]
                                             (4) [2, 5, 4, 8] - Candidate list
                                              [2]
(1) [2] - Candidate list
                                              [4]
                                              [5]
                                              [8]
(2) [2, 5] - Candidate list
                                              [2, 4]
[2]
                                              [2, 5]
                                              [2, 8]
[2, 5]
                                              [2, 4, 8]
(3) [2, 5, 4] - Candidate list
                                              [2, 5, 8]
[4]
[2, 5]
```

^{*} Candidate list แสดง Increasing Subsequence ทั้งหมด เมื่อพิจารณาอาร์เรย์ (ย่อย) ที่กำหนดให้

```
ในชุดของ Candidate list มีบาง
อาร์เรย์ที่ dominate ตัวอื่น
(1) [2] - Candidate list
[2]
(2) [2, 5] - Candidate list
[2]
[2, 5]
(3) [2, 5, 4] - Candidate list
[2]
[4]
[2, 5]
```

```
(4) [2, 5, 4, 8] - Candidate list [2]
[4]
[5]
[8]
[2, 4]
[2, 5]
[2, 8]
[2, 8, 8]
[2, 5, 8]
```

- ใน candidate list ตัวที่มีความยาวเท่ากันจะมี ตัวที่ดีที่สุดอยู่
- ในความยาวเท่ากันเก็บแค่ตัวเดียวที่ตัวสุดท้าย น้อยที่สุด

```
กำหนดอาร์เรย์ [2, 5, 4, 8, 1, 9, 3]
(1) [2] - Candidate list
[2]
(2) [2, 5] - Candidate list
[2]
[2, 5]
(3) [2, 5, 4] - Candidate list
[2]
[2, 4]
(4) [2, 5, 4, 8] - Candidate list
[2, 4]
[2, 4, 8]
```

```
(5) [2, 5, 4, 8, 1] - Candidate list
[1]
[2, 4]
[2, 4, 8]

(6) [2, 5, 4, 8, 1, 9] - Candidate list
[1]
[2, 4]
[2, 4, 8]
[2, 4, 8]
[2, 4, 8, 9]
```

```
กำหนดอาร์เรย์ [2, 5, 4, 8, 1, 9, 3]
```

```
(1) [2] - Candidate list
```

```
(2) [2, 5] - Candidate list
```

```
(3) [2, 5, 4] - Candidate list [2] [2, 4]
```

```
(4) [2, 5, 4, 8] - Candidate list [2] [2, 4] [2, 4, 8]
```

```
(5) [2, 5, 4, 8, 1] - Candidate list
[1]
[2, 4]
[2, 4, 8]

(6) [2, 5, 4, 8, 1, 9] - Candidate list
[1]
[2, 4]
[2, 4, 8]
[2, 4, 8]
[2, 4, 8, 9]
```

Case 1: A[i] น้อยกว่าสมาชิกตัวที่มีความยาว 1 ให้สร้าง list ใหม่แทน list ความยาว 1 เดิม

Case 2: A[i] มากกว่าตัวสุดท้ายของ list ที่ยาวที่สุด สร้าง list ใหม่ที่ copy จาก list ที่ยาวที่สุด และนำ A[i] เข้าไปต่อ

Case 3: กรณีอื่นๆ หาว่า A[i] น้อยกว่าตัวสุดท้ายของ list ใด ให้ copy list ที่สั้นกว่าอยู่ 1 และนำ A[i] เข้าไปต่อ

ไม่จำเป็นที่จะต้องเก็บ list ทั้งหมด สามารถเก็บแค่ความยาว และค่าของ ตัวสุดท้าย

```
(1) [2] - Candidate list
```

(2) [2, 5] - Candidate list

[2, 5] (1, 2) (2, 5)

(3) [2, 5, 4] - Candidate list

[2, 4] (2, 4)

```
(4) [2, 5, 4, 8] - Candidate list
[2]
             (1, 2)
[2, 4]
             (2, 4)
[2, 4, 8]
             (3, 8)
(5) [2, 5, 4, 8, 1] - Candidate list
        (1, 1)
[2, 4]
           (2, 4)
[2, 4, 8]
             (3, 8)
(6) [2, 5, 4, 8, 1, 9] - Candidate list
           (1, 1)
[2, 4] (2, 4)
[2, 4, 8] (3, 8)
[2, 4, 8, 9] (4, 9)
```

ค่าของตัวสุดท้ายจะเรียงกันเสมอ (ใช้ binary search ในการหาได้)

Algorithm 39 logLinearTimeLongestIncreasingSubsequence

```
1: function LIS(A[1..n])
         L[1] \leftarrow A[1]
2:
         LISlen \leftarrow 0
3:
         for i=2 to n+1 do
4:

ightharpoonup ค้นหา A[i] ใน L ที่ตำแหน่ง 1 ถึง i-1 (inclusion)
               k \leftarrow \text{BinarySearch}(L, 1, i - 1, A[i])
5:
               L[k] \leftarrow A[i]
6:
               if k > LISlen then
7:
                      LISlen \leftarrow k
         return LISlen
```

- สร้างอาร์เรย์ L ความยาว n สำหรับเก็บตัวสุดท้ายของ candidate list
- วนลูป n รอบ แต่ละรอบค้นหาค่าใน L ด้วย binary search (O(logn))

Time complexity : O(nlogn)

Space complexity : $\Theta(n)$

References

- 1. Ahmed Shamsul Arefin.Art of Programming Contest. 2006.
- 2. Anany Levitin.Introduction to The Design & Analysis of Algorithms. Pearson Education, 2nd edition, 2007.
- 3. Steven S. Skiena. The Algorithm Design Manual. Springer, 2nd edition, 2008.
- 4. Jon Kleinberg & Éva Tardos. Algorithm Design. Pearson Education, 2006.
- 5. สมชาย ประสิทธิ์จูตระกูล.การออกแบบและวิเคราะหอัลกอริทึม. ภาควิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, พิมพ์ครั้งที่ 4. 2553